

Náhoda (nahodilost)

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2012](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2012](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 13. 12. 2012
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 13. 12. 2012

Náhoda (nahodilost)

Samo pojetí náhody a nahodilosti znamená narušení koncepce tzv. pankauzality. Takovým narušením je ovšem už zkušenostně „daná“ rozmanitost věcí – vždyť jak jedna jediná (předpokládaná) poslední příčina může mít tolik rozmanitých následků? Mohla by tu být předložena – jako eventualita – koncepce několika základních (či posledních) příčin, a z nich by se odvozovaly vícere kauzální řetězce: náhodou či nahodilostí by pak bylo setkání některých vzdálených následků různých takových řetězců. Nicméně vzhledem k tomu, že i předpoklad několika od sebe se lišících kauzálních řetězců nelze nikterak ověřit (leď jen jeho velmi malé „úseky“), naskýtá se možnost předpokládat obrovské až nespočetné množství takových „posledních“ příčin. A tím se vlastně z jedné strany přibližujeme tomu, že společnou „příčinou“ vší nanejvýš rozrůzněné světové skutečnosti je „nic“, „nicota“, ovšem nicota nestabilní, stále nakloněná se měnit v „něco“ (či spíše ustavičně se proměňující v „něco“ či posléze rozmanitá „něca“).

(Písek, 121213-1.)